

Gedachtegoed van Encounter Vlaanderen

Oorsprong en invloeden

Inleiding

Marriage Encounter heeft zich sinds zijn ontstaan ontwikkeld tot een wereldwijde beweging. Vanwaar komt die aantrekkingskracht? Mensen vinden in het Encounter gedachtegoed een gemeenschappelijke noemer over de grenzen van culturen en continenten heen.

Hieronder schetsen we de belangrijkste krachtlijnen die dat gedachtegoed door de jaren heen vorm hebben gegeven. We doen dat aan de hand van enkele markante figuren en gebeurtenissen die van betekenis waren voor het ontstaan en de ontwikkeling van Encounter.

1500

Iñigo Lopez de Oñaz y Loyola ¹

Ignatius van Loyola (1491 – 1556) werd geboren in Baskenland. Hij engageerde zich in een militaire loopbaan. In 1521 raakte hij tijdens de verdediging van Pamplona zwaar gewond aan zijn been toen hij geraakt werd door een kanonskogel. Op zijn ziekbed las

hij veel. Hij merkte hoe zijn gemoedstoestand veranderde al naargelang zijn lectuur. Hij dacht na over zijn toekomst en welke wending hij zijn leven zou geven. Dat was het begin van zijn onderscheidingsproces en van zijn *geestelijke oefeningen*, die hij later in zijn leven verder uitwerkte. Na een pelgrimstocht naar Palestina en langere periodes van ascese ging hij studeren in Parijs waar hij in 1535 de graad van magister behaalde. Hij stond mee aan de wieg van de Sociëteit van Jezus, de Jezuïeten.

→ Encounter erfde de *methode van onderscheiding* van Ignatius. Deze is gebaseerd op een combinatie van emotie en verstand om tot keuzes te komen ².

→ Studie was belangrijk voor Ignatius op zijn eigen spiritueel groeipad. Kort na de stichting van de Jezuïeten werden door hen scholen, colleges en seminaries opgericht. Het was en is nog steeds de bedoeling om leiders te vormen, christenen die het voortouw nemen in de samenleving. De Ignatiaanse pedagogie stoelt op de Geestelijke Oefeningen en beoogt de zorg voor de hele persoon (*cura personalis*) met daarbij zowel de intellectuele als de spirituele ontwikkeling. Encounter zet eveneens sterk in op dergelijke vorming.

→ Emoties werden door Ignatius gezien als een uiting van de Heilige Geest die aan het werk is. De Encounterbeweging ent zich op een pinksterervaring: de Geest die vuur en hoop doet oplaaien in de partnerrelatie en in het engagement van koppels voor de wereld.

1900

Jozef Cardijn ³

Jozef Leo Cardijn (1882 – 1967) was een Belgisch priester afkomstig uit Halle. In 1912

werd hij benoemd als vicaris in Laken, vlakbij Brussel. Hij zag zich geconfronteerd met kinderen en jongeren die als arbeiders in de textielsector werden ingeschakeld voor een hongerloon. Bewogen door de erbarmelijke omstandigheden en het ontbreken van elk perspectief voor deze jeugd, wilde hij iets voor hen doen. Geïnspireerd door de sociale leer van de Kerk zoals die in de encycliek *Rerum Novarum* (1891) naar voren werd geschoven, en met sympathie voor priester Adolf Daens (1839-1907), zette Cardijn in op de sociale, morele en religieuze vorming van deze jongeren. Hij stichtte de *Kristene Arbeidersjeugd* (KAJ), bijgenaamd *de Kajotters*, en diens Franstalige tegenhanger *Jeunesse Ouvrière Chrétienne* (JOC) om de jeugd aan te sporen te werken aan een betere toekomst. De beweging groeide en kreeg een internationale dimensie. In België kende de KAJ zijn hoogdagen in de jaren '50. Omwille van zijn verdiensten werd Cardijn in 1965 tot kardinaal gecreëerd.

→ Cardijn zette in op het vormen van leken om een evangelisatie op gang te brengen. Leken vormen groepjes waarin werd nagedacht over geloofsvorming en over

concrete sociale actie. Daarmee stapte hij af van de traditionele en meer paternalistische aanpak. Encounter bouwt hierop voort.

→ In zijn benadering van de ontvoogding van de arbeidersklasse vertrok Cardijn van hun concrete leefwereld: "Voor mij worden leken niet gevormd door boeken, theoretisch onderricht of lezingen, hoe prachtig ook, of door discussie ... Leken worden eerst en vooral gevormd door het zien van feiten, gevolgd door een christelijke beoordeling van waaruit acties gepland worden, door de acties die ze daadwerkelijk uitvoeren, en de verantwoordelijkheden die ze opnemen." Deze methode van zien, oordelen, en handelen is verwant aan het onderscheidingsproces van Ignatius.

→ Binnen de KAJ ontstond er al van tijdens de Tweede Wereldoorlog een verloofdenwerking, die vooral tot bloei kwam in de jaren '60 en '70.

Christian Family Movement ⁴

In 1948, vlak na de tweede wereldoorlog, start een jong koppel, Pat en Patty Crowley, met een christelijke gespreksgroep in Chicago in de Verenigde Staten. Zij worden ondersteund door priester Louis Putz en monseigneur Reynold Hillenbrand, die hen de methode van Cardijn aanleren. Hieruit ontstond al snel de Christian Family Movement. Deze groeide uit tot een internationale beweging binnen de Katholieke Kerk rond 1950. Tot op vandaag streeft de Christian Family Movement ernaar om hun leden te vormen in geloof en dienstbaarheid. De benadering van Cardijn staat daarbij nog steeds centraal.

→ Encounter heeft het model van groepsvorming van de Christian Family Movement geërfd: koppels vormen samen met een priester een groepje waarmee regelmatig wordt samengekomen. Deze groepen zijn georganiseerd op regionaal, continentaal en internationaal vlak.

→ Geloofsverdieping gaat hand in hand met sociaal engagement en dienstbaarheid. Dienstbaarheid aan de wereld motiveert Encounter tot op vandaag.

1948

Gabriel Calvo

Gabriel Calvo werd geboren in Barcelona, Spanje, in 1927. Na zijn studies in Salamanca werd hij priester in 1952. Hij werkte in Madrid als priester-arbeider. Bij zijn werk met

gezinnen binnen de Spaanse tak van de Christian Family Movement realiseerde hij zich dat de man-vrouw relatie als kern van het gezin meer aandacht verdiende. Met een kerngroep van 28 koppels met een sterke relatie probeerde Calvo uit te maken wat voor hen het verschil maakte. Zo begon hij samen met koppels een reeks conferenties te geven om de communicatie binnen de partnerrelatie te verdiepen. Daarbij richtte hij zich in eerste instantie op koppels uit de arbeidersklasse, in het voetspoor van Cardijn. Gedurende 10 jaar vonden deze conferenties plaats over heel Spanje. In 1962 gaf Calvo voor het eerst samen met enkele koppels deze conferenties in de vorm van een weekend in Barcelona.

De formule *Encuentro Conyugal* sloeg aan. In 1966 spraken Gabriel Calvo en Jaime and Mercedes Ferrer op het internationale congres van de Christian Family Movement in Caracas, Venezuela. Van daaruit verspreidde het weekend zich naar Latijns-Amerika en naar Spaanstalige koppels in de VS. In 1967 presenteerde een koppel en priester uit Mexico een Engelstalige versie van het weekend tijdens een bijeenkomst van de Christian Family Movement op de Universiteit van Notre Dame, een katholiek privé-universiteit in de VS. Dit werd een groot succes en het begin van Encounter in Amerika. Tussen 1972 en 1974 verbleef Calvo in Rome. Daarna verhuisde hij naar de VS, waar hij in de gezinspastoraal actief bleef tot zijn terugkeer naar Madrid in 2014, waar hij overleed in 2021.

→ Calvo stelde vragen die tot op vandaag de kern van het Encounter gedachtegoed uitmaken. Hoe kunnen koppels een ervaring opdoen van diepe communicatie met elkaar? Met God? Hoe is er een bekering mogelijk van geslotenheid en een gebrek aan

1962

vertrouwen naar openheid? Van verdragen naar aanvaarden? Hoe kunnen koppels hun huwelijk beleven als een *sacrament* ten dienste van anderen?

→ Calvo bedacht voor het eerst het concept van een weekend met getuigenissen door een priester en enkele koppels ... en dat is nog steeds een vaste waarde in Encounter.

→ En de naam *Encuentro Conyugal* leeft nog altijd voort!

Tweede Vaticaans Concilie

Het Tweede Vaticaans Concilie (1962 – 1965) werd door Paus Johannes XXIII bijeengeroepen om de toenmalige Katholieke Kerk bij de tijd te brengen

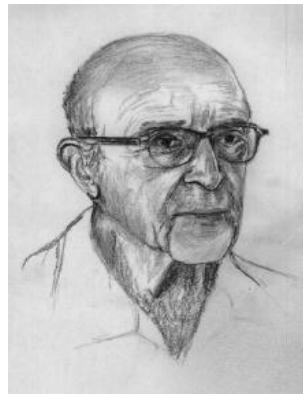
(*aggiornamento*). De samenleving was immers door de twee wereldoorlogen danig veranderd. Het was de tijd van de Koude Oorlog, de kernwapenwedloop, de opkomst van de massamedia. In de nieuwe liturgie werd de volkstaal toegestaan. De plaatselijke bisschoppen kregen meer bevoegdheden. Een belangrijke keuze was dat de positie van de leken in de Kerk versterkt werd. De concilievaders keken op een meer open wijze naar andere godsdiensten en christelijke gemeenschappen.

→ Het Tweede Vaticaans Concilie kende een bijzondere plaats toe aan de leek. Die is geroepen tot heiligheid, blijvende vorming en leven als christen in verbinding met de gemeenschap. Het concilie heeft het over de priesterlijke, profetische en koninklijke waardigheid van de leek. Daarmee werd meer ruimte gecreëerd voor leken bij het nemen van initiatief en bij het opnemen van leiderschap in de Kerk. Te bedenken dat in die periode Calvo samen met leken vorming gaf aan gehuwden ... *Encuentro Conyugal* belichaamde reeds dit aspect van het concilie, en Encounter doet dat tot op vandaag.

1965

Persoonsgerichte experiëntiële psychotherapie

Carl Rogers (1902 – 1987) was de grondlegger van de persoonsgerichte experiëntiële psychotherapie (ook bekend als cliëntgerichte psychotherapie). Zijn inzichten vormen de basis voor psychologisch begeleidingswerk. Rogers beklemtoonde dat de mens een wezen is die met het nodige respect moet worden benaderd. Hij had vooral aandacht voor hoe personen de wereld ervaren. Volgens hem wordt een persoon gevormd door zijn interacties met die subjectief ervaren buitenwereld.

→ Het verband tussen het Marriage Encounter weekend en de cliëntgerichte psychotherapie van Carl Rogers werd reeds gelegd in 1976⁵.

→ Rogers ging ervan uit dat een begeleider iemand onvoorwaardelijk moet aanvaarden, zonder oordeel. Dat is een grondhouding die Encounter volledig onderschrijft.

→ Als men iemand nabij wil zijn, dan moet men aandacht hebben voor de belevingswereld van die persoon (empathie), zonder zich te laten meeslepen in die emoties (sympathie)⁶. Zo benadert Encounter de interactie tussen partners en tussen iedereen die met elkaar in communicatie wil gaan.

Focusing

Binnen de persoonsgerichte experiëntiële psychotherapie introduceerde Eugene Gendlin (1926 – 2017), een leerling van Carl Rogers, het begrip *focusing*. Het gaat er bij

focusing om op een open en milde wijze in contact te komen met een innerlijk weten, een ervaring die nog niet onder woorden is gebracht. De focusing-gebaseerde psychotherapie kende heel wat navolging. Zo ontwikkelde Leslie Greenberg de *emotion-focused psychotherapy* waarbij de klemtoon ligt op de gevoelens als het onderwerp van focusing. Een ander voorbeeld is de *existentiële psychotherapie* van Irvin Yalom, met in Vlaanderen Mia Leijssen

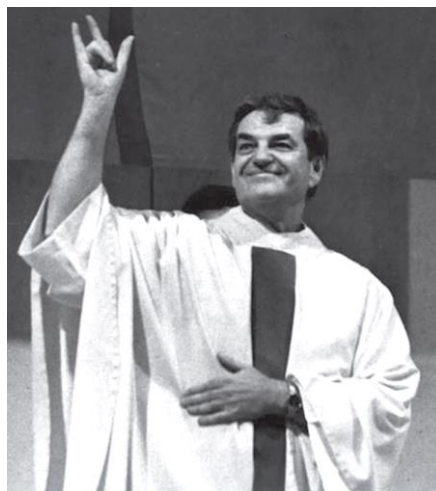
als prominent vertegenwoordiger. Hierbij worden allerlei vormen van focusing benut om in contact te komen met de materiële, sociale, psychische en spirituele facetten van de persoon. Je kan ook *mindfulness* zien als een manier van focusing door aandacht te geven aan lichamelijke gewaarwordingen.

→ De dialoogmethodiek die Encounter gebruikt kan worden gezien als een vorm van focussen op je gevoelens.

→ Encounter gebruikt af en toe werkvormen uit mindfulness, omdat lichamelijke gewaarwordingen en gevoelens nauw verbonden zijn.

Chuck Gallagher ⁷

Charles ('Chuck') A. Gallagher (1928 – 2013) werd geboren in de VS. Hij trad in bij de jezuïeten in 1945 en werd priester gewijd in 1958. Hij was – zoals zovele jezuïeten –

actief in het onderwijs. Als bezinningsbegeleider constateerde hij hoezeer het welzijn van jongeren samenhangt met de kwaliteit van de relatie van hun ouders. Dat motiveerde hem om daar iets mee te doen. In 1968 volgde hij een Encounterweekend en hij werd er erg door geïnspireerd. Hij combineerde de ervaring van het weekend van Gabriel Calvo met zijn Ignatiaanse achtergrond om de structuur van het weekend vorm te geven. Vanaf 1969 zagen Chuck en enkele koppels rond hem het belang in van een gemeenschap om de deelnemers na het weekend te helpen bij het verder gebruiken van de

dialoog en van wat ze op het weekend hadden geleerd. Het oorspronkelijke weekend uitgedacht door Calvo bestaat nog steeds als *National Marriage Encounter* ⁸, maar het initiatief van Chuck leidde uiteindelijk tot *Worldwide Marriage Encounter* ⁹. Chuck Gallagher was de drijvende kracht van de groei van Encounter in de VS in de jaren '70. Eerst breidde Encounter zich uit naar de Amerikaanse westkust en naar Canada, en later naar de overzeese gebieden. In 1972 was Europa aan de beurt, en mee van daar uit ging het de wereld rond. Binnen de VS ontstonden er versies van het weekend gelinkt aan andere kerken dan de Rooms-katholieke; deze zijn verenigd onder de noemer *United Marriage Encounter* ¹⁰. Er kwam trouwens ook een Joodse en een niet-confessionele variant ... wat het universele karakter van de boodschap belicht. Chuck investeerde veel in leiderschapstraining en het vormen van leken om hun plaats in de Kerk in te nemen. In zijn visie was Marriage Encounter zowel een beweging voor vernieuwing in de Kerk als een belichaming van de geest van het Tweede Vaticaans Concilie. Zo ontwikkelde hij diverse programma's voor parochiale vernieuwing. Chuck

1968

schreef een tiental boeken en talloze artikels en brochures, waarin hij zijn visie uitwerkte op hoe de huwelijksliefde een belichaming is van Gods liefde.

→ Chuck Gallagher bedacht de outline van het weekend. Het *Duurzaam Samen* weekend zoals we dat vandaag in Vlaanderen kennen, hanteert in grote lijnen nog diezelfde outline. Begin 1969 werden in deze outline de liederen geïntegreerd uit de musical *De man van La Mancha* met don Quichote, geïnspireerd op de roman van Cervantes.

→ Chuck legde de klemtoon op de communicatie over de gevoelens en op de dagelijkse dialoog. Het zijn kernelementen van de manier van werken van Encounter tot op vandaag.

→ We hebben het aan Chuck te danken dat er een gemeenschap achter het Encounterweekend staat, die de deelnemers helpt de ervaring van het weekend vast te houden en te verdiepen, en die hen onthaalt, begeleidt en uitdaagt tot engagement.

Guido Heyrbaut

Kardinaal Leo Jozef Suenens speelde een belangrijke rol op het Tweede Vaticaans Concilie als een van de vier moderatoren en als voorstander van het *aggiornamento* van

de Kerk. Hij was geboeid door de charismatische beweging en spande zich daarvoor in. Zo zag hij de Geest aan het werk in de opkomst van nieuwe bewegingen in de VS. In 1970 zond hij zijn secretaris, priester Guido Heyrbaut (1937 – 2016), vanuit België daarnaartoe. Zo leerde Guido Marriage Encounter kennen begin 1972. Hij werd geraakt door leken die zegden “wij zijn de Kerk”, mensen die liefde en communicatie centraal stelden in hun leven. Hij was meteen enthousiast en liet kardinaal Suenens overkomen naar de VS om samen met hem het weekend te volgen. Op Pinksteren 1972 gaf Guido in Watermaal-Bosvoorde een eerste Franstalig weekend. In september 1972 volgden de mensen van Guido's

1970

Nederlandstalige gezinsgroep het weekend. Vanaf eind 1972 stonden de eerste Franstalige teamkoppels paraat om mee weekend te geven: Suzanne en Jacques Kempeneers, Nic en Robert Lambin, en Myriam en Paul Moyson. En vanaf voorjaar 1973 gaven Simmeke en René Muës, Ineke en André De Hondt, Anke en Henk Van Remmen, en Julienne en Désiré Winderickx mee de Nederlandstalige weekends. In die periode vond er elke maand een Franstalig en een Nederlandstalig weekend plaats. Zo ontwikkelde Encounter zich in België met een sneltreinvaart. Mede dankzij Guido's enthousiasme, gedrevenheid en talenkennis verspreidde het weekend zich vanuit België naar Frankrijk in 1973, naar Indonesië in 1975, naar Nederland in 1976, naar Duitsland en Oostenrijk in 1979 ... Guido Heyrbaut stond mee aan de wieg van het Europees Secretariaat in 1976, dat de jonge Europese stek van de beweging moest coördineren. In mei 1977 vond de eerste Europese Raad plaats in België, in Kasterlee. In 1978 kreeg de structuur van Worldwide Marriage Encounter vorm, met een eerste Wereldraad in 1979; daar werd Europa vertegenwoordigd door André en Ineke De Hondt en priester Jean-Pierre Mailliez. In de jaren '80 bloeide Encounter in België, met wachtlijsten voor het volgen van een weekend. Vanaf het einde van de jaren '90 nam Guido Heyrbaut geleidelijk aan meer afstand van de plaatselijke Encountergemeenschap, maar hij bleef Europees en wereldwijd een drijvende kracht. Hij vierde zijn 50-jarig priesterjubileum samen met priester Hugo Dierick in 2012. Hij stierf in 2016.

→ Onder impuls van Guido Heyrbaut groeide er in België een Nederlandstalige, Franstalige, Engelstalige en een Duitstalige gemeenschap. Vanaf 1973 ontstonden er de eerste maandelijkse samenkomsten met als bedoeling het weekend in kleine stappen terug onder de aandacht te brengen en om gemeenschap te ervaren, wat we nu kennen

als het brugprogramma. Vanaf april 1974 gingen de eerste basisgroepen van start, de voorlopers van onze huidige dialogogemeenschappen.

→ Het Europees Secretariaat heeft onder de impuls van Guido een belangrijke rol gespeeld in de groei en inspiratie van de Encountergemeenschappen in Europa en elders in de wereld. De bedoeling van het Secretariaat was om een weg van eenheid te zoeken tussen de verschillende autonome gemeenschappen, en die rol speelt het tot op vandaag.

→ Guido Heyrbaut geloofde sterk in het belang van een gemeenschap, maar voor hem moest die niet noodzakelijk op parochiaal niveau georganiseerd zijn. Hij zette sterk in op de opleiding van leiders. Hij vormde een generatie van koppels en priesters die Encounter Vlaanderen op de kaart zetten.

→ Vertrekkend vanuit de rijkdom van het weekend bedacht Guido Heyrbaut de inhoudelijke lijn van talloze vormingsdagen en navormingsweekends.

Het Encounterweekend

Het Encounterweekend beoogt een ervaring van authentieke ontmoeting binnen een koppelrelatie of tussen een priester en zijn gemeenschap. In Vlaanderen noemen we

het basisweekend nu het *Duurzaam Samen* weekend ¹¹. De structuur van het weekend volgt nog steeds grotendeels de lijn die door Chuck Gallagher werd uitgetekend en door Guido Heyrbaut aangepast. Een centrale rol is weggelegd voor de stappen van het weekend, concrete elementen waarmee koppels in een liefdesrelatie moet leren omgaan: naar

zichzelf durven kijken, spreken en luisteren, omgaan met verschil, de droom van een verbondsrelatie proberen waarmaken. Daarbij wordt gesteund op de emotie-gerichte dialoog.

In de periode 2010-2012 vond er in Europa, en vooral in Vlaanderen, een reflectie plaats op de taal en de vorm waarin het weekend werd gepresenteerd. Het geheel werd versoerd. Enkele jaren later zagen ook verschillende Europese landen, waaronder ook België, zich geconfronteerd met een priestertekort. De analogie tussen de koppelrelatie en de relatie van de priester tot zijn gemeenschap verdween daardoor uit het weekend. Sinds kort wordt in Vlaanderen de weekendinhoud ook aangeboden als een reeks kortere vormingsmomenten onder de naam *Verbindend leren communiceren als koppel*. In het kielzog van al deze veranderingen werd ook het Verdiepingsweekend bij de tijd gebracht. Dit weekend herneemt het basisweekend met bijkomende achtergrond. Kenmerkend voor dit weekend is het delen in de hele deelnemersgroep wat een krachtig gemeenschapsgevoel creëert.

→ Koppels worden opgeroepen om hun taak als weekendgever op het weekend of als ondersteuning op de achtergrond te blijven vervullen. Daarmee gaan ze in op de zendingsofdracht die ze kregen op het Tweede Vaticaans Concilie, namelijk deel uitmaken van een gemeenschap die getuigt van het geloof in de Liefde.

Beslist samen

Chuck Gallagher bedacht het programma *Engaged Encounter* voor verloofden in 1974. Koppels die hadden ervaren dat het gehuwdenweekend hun relatie een nieuw elan gaf,

waren enthousiast om startende koppels hiervan te laten proeven. Zo werd in Vlaanderen het *Verloofdenencounter* weekend gelanceerd in 1976, sterk geënt op het gehuwdenweekend. Terwijl vroeger het doelpubliek vooral jonge koppels waren in de aanloop naar

1976

hun kerkelijk huwelijk, is dat door de jaren heen geëvolueerd. Het publiek is vandaag diverser als afspiegeling van de samenleving, met koppels die soms al een tijd samen het leven delen. In Vlaanderen kennen we dit weekend ondertussen als *Beslist Samen*¹¹, een vlag die de bredere lading dekt: alle koppels die de beslissing nemen om met elkaar samen te leven.

→ De verbreding van het doelpubliek ligt helemaal in de lijn van het *aggiornamento* van het Tweede Vaticaans Concilie.

Hechting

1980

In de jaren 1980 combineerde de Canadese psychologe Sue Johnson elementen van de *emotion-focused psychotherapy* van Leslie Greenberg met opvattingen over de partnerrelatie als een systeem, en met de hechtingstheorie van John Bowlby (1907 – 1990) en Mary Ainsworth (1913 – 1999). De hechtingstheorie stelt dat de mens zo geëvolueerd is dat hij een aangeboren neiging heeft om spontaan verbinding te zoeken met vertrouwensfiguren. Verbinding met de hechtingsfiguur reduceert stress en creëert een gevoel van veiligheid; afwezigheid van verbinding wordt daarentegen als bedreigend ervaren. Oorspronkelijk werd het concept *hechting* toegepast op de

moeder-kind relatie. Later realiseerde men zich dat hechting zich voordoet in alle affectieve relaties, en dus ook in de partnerrelatie. Sue Johnson constateerde dat de relationele noden de partnerinteracties aansturen en tot enkele typische patronen kunnen leiden. Die

noemde ze *dansen*. Dit wordt prachtig geïllustreerd door de analogie tussen het gedrag van een kind ten opzichte van moeder enerzijds, en twee partners anderzijds, in een moderne versie van het beroemde *strange situation*-experiment van Ainsworth¹². De angst voor verlies van hechting kan leiden tot aanklappen of tot vermijden. Sue Johnson bouwde op deze inzichten haar *emotionally focused couple therapy* (EFCT).

→ Een aantal elementen uit de hechtingstheorie zitten vervat in het basisweekend, bijvoorbeeld bij de luisterhindernissen, manieren van omgaan met ontgoocheling, ...

→ EFCT leert de partners om toegankelijk, responsief en betrokken te zijn. Deze drie aspecten vinden we ook terug in de stappen van het weekend.

→ De interactie tussen beide partners en de typische hechtingsstijlen kwamen reeds aan bod op Encounter-vormingsdagen.

Vormingsweekend

1984

Van 4 tot 6 mei 1984 vond het allereerste Vormingsweekend plaats. De basis voor dit weekend was inhoud uit vroegere vormingsdagen en leidersdagen. Het was een realisatie van Guido Heyrbaut en André en Ineke De Hondt. Het werd gegeven door

Frank en Rina Sauer en Sis en Tony Kinne. In 1992 werd het Vormingsweekend gepresenteerd op een Europese Raad in Valencia, waar ook de verantwoordelijken van Encounter wereldwijd aanwezig waren. Het Vormingsweekend staat stil bij

onze gedragspatronen en de noden die daarachter schuilen. Het gaat dieper in op de relationele noden van *gezien worden* en *graag gezien worden* die als twee motoren van een vliegtuig beide evenveel brandstof moeten krijgen. Daarmee volgt het Vormingsweekend de lijn van zien-oordelen-handelen van Cardijn. Het *zien* omvat alle waarneming, inclusief het ervaren van gevoelens en flitsgedachten. *Oordelen* gebeurt op basis van de noden. Het *handelen* is gericht op een omgang met onszelf en de ander die het best aan onze noden tegemoet komt.

→ Dezelfde principes vinden we terug in de experiëntiële psychotherapie. Carl Rogers werkte samen met Abraham Maslow, bekend om zijn onderzoek naar menselijke behoeften. Dat noden de drijvende kracht zijn achter ons gedrag is de sleutelgedachte in moderne vormen van cognitieve gedragstherapie (*acceptance and commitment therapy*) en in de geweldloze communicatie van Marshall Rosenberg. Dit bevestigt dat de manier van werken van Encounter gestoeld is op wetenschappelijk onderbouwde inzichten.

Kies dan zelf

1987

In 1987 startte Encounter een programma voor jongvolwassenen (18 – 32), nu gekend onder de naam *Kies dan zelf*¹³. Dit programma werd gebaseerd op het *choice*-weekend dat enkele jaren eerder in Vlaanderen voet aan de grond had gekregen en putte ook inspiratie uit het weekend van *Christian Awakening*; het werd op punt gesteld door Luk en Mieke Adriaens, Piet en Chris Ardui, Ineke en André De Hondt, ... De inhoud is toegespitst op het maken van weloverwogen keuzes. Jongvolwassenen moeten in die levensfase immers keuzes maken – in hun studie of hun startende professionele loopbaan en in hun privéleven. Het *Kies dan zelf* weekend helpt jongvolwassenen om dit te doen aan de hand van het *touw met de drie knopen*. Elk van de knopen staat voor de stappen in de methode van Cardijn: zien, oordelen, en handelen. Daarbij wordt de jongere uitgedaagd om te kijken naar de eigen realiteit, met gevoelens, gedachten, lichaam, geestelijke en artistieke talenten. Zelfontmoeting speelt dan ook een centrale rol. Op dit weekend wordt er heel wat tijd uitgetrokken voor gesprek tussen de jongeren in kleine groepjes. De verantwoordelijkheid voor de organisatie van deze weekends rust in handen van een groepje gemotiveerde jongvolwassenen.

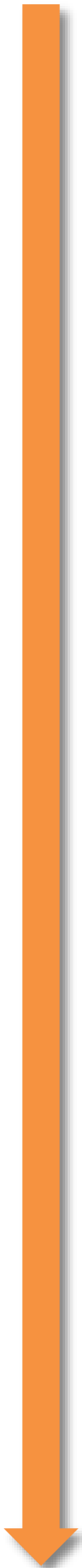
→ Encounter Vlaanderen vindt het belangrijk om vanuit het eigen gedachtegoed te investeren in jongeren en ook op die manier maatschappelijk betekenisvol te zijn.

Presence weekend

1991

In 1991, in aanloop naar de 20ste verjaardag van Encounter in Europa, werd het *Presence* weekend uitgedacht door Guido Heyrbaut. Het werd op een internationaal weekend te Leuven geïntroduceerd door Guido en Marie-Jeanne en Edouard Legros (de toenmalige Europese verantwoordelijken) voor een groep van ongeveer 700 vrijwilligers, koppels en priesters, uit de 20 Europese Encountergemeenschappen. Frank en Rina Sauer coördineerden de logistieke inspanningen, onder andere voor de huisvesting van de deelnemers, de feestavond, en de simultaanvertaling naar 6 talen. Dit weekend had een grote impact en weldra werd het *Presence* weekend in zowat alle Europese gemeenschappen georganiseerd. Het gaat over *bij elkaar aanwezig zijn* doorheen de drie koninklijke wegen van dialoog, seksualiteit, en gebed. In Vlaanderen wordt dit navormingsweekend momenteel niet meer gegeven.

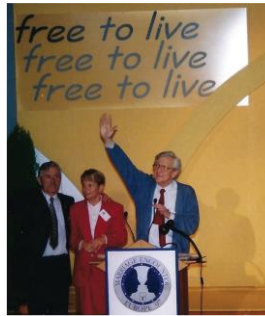

1997

Free to live

In 1997 zag het *Free to live* navormingsweekend het licht ter gelegenheid van de 25ste verjaardag van Encounter in Europa. Dit weekend ging in Leuven in première tijdens een Europees evenement; daarbij gingen Guido Heyrbaut en Marie-Jeanne en Edouard Legros voor. De organisatie was in handen van Luk en Mieke Adriaens en Frank en Rina Sauer. Dit weekend concentreert zich op de drie *evangelische raden*: armoede, gehoorzaamheid en zuiverheid. Deze drie liggen aan de basis van de traditionele kloostergeloften, maar hebben iets te betekenen voor alle mensen ¹⁴. Encounter vertaalt dit drieluik naar de partnerrelatie. Hoe ga ik in onze relatie om met ons materiële en immateriële bezit? Waar zie ik mij invloed uitoefenen op mijn partner? Welke aandacht geef ik aan onze affectieve en seksuele relatie? Onder ogen zien door welke angsten ik mij soms laat sturen in die drie domeinen is een stap op weg naar verdere ontplooiing als partner.

2021

Geloofsweekend & Spiritualiteitsweekend

Sinds lang bestaat in vele Europese Encountergemeenschappen het navormingsweekend *Geloven – een avontuur*. Dit weekend is opgebouwd rond het verhaal van Bartimeüs als inspiratie voor de weg tot geloof. In 2021 vond in Vlaanderen voor het eerst het spiritualiteitsweekend plaats, een nieuw navormingsweekend onder de naam *Samen naar meer zin*. Ook al is Encounter een christelijk geïnspireerde beweging, er leefde al langer een nood om spiritualiteit te benaderen vanuit een breder kader. Daartoe ging Encounter te rade bij de existentiële psychologie die spiritualiteit onderkent als een wezenlijk domein van het mens-zijn ¹⁵. Na een workshop met Mia Leijssen in 2019 kreeg de outline vorm. Het weekend gaat in op vragen als: wat doet er echt toe in mijn leven? waar haal ik energie uit? welke plaats heb ik in het grotere geheel? wat helpt mij om de verbinding met mijn favoriete bron te onderhouden? Mensen kunnen hun spirituele bron op heel verscheiden manieren benoemen en beleven.

2033

Lighthouse 2033 project

Het Europees Team, Father Andrew Burns en Josico en Susana Mata Pradera startten in 2017 een wereldwijd initiatief dat zal duren tot 2033, twee millennia na de dood en verrijzenis van Christus. Zij roepen Encounter op om als een heldere vuurtoren te zijn, die Licht uitstraalt in de wereld. Dit *Lighthouse 2033* project heeft 3 actielijnen: het evangelie beleven in ons dagelijks leven; bouwen aan sterke relaties in een vloeibare samenleving; leiderschap vormen voor het Encounter van morgen. De term *vloeibare samenleving* verwijst naar Zygmunt Bauman (1925 – 2017), een Pools-Britse socioloog en filosoof en auteur van onder andere *Liquid Modernity* (2000), *Liquid Love* (2003) en *Liquid Life* (2005). Hij beschrijft hoe in onze leefomgeving individuen weinig afhankelijk zijn van elkaar en met een grote autonomie zelf de zin en de doelen van hun leven bepalen. Dat leidt echter vaak tot onbeslistheid en ontworteling. Hij ziet ook kansen, zoals de groep van *cultural creatives* die zelfontplooiing nastreven, actief en bewust willen leven, en relaties belangrijk vinden. In Vlaanderen speelt Encounter hierop in door mensen op te roepen om meerwaardezoekers, zinzoekers, gemeenschapszoekers te zijn. Ze zijn doelgroep en doe-groep waarmee Encounter Vlaanderen het *samen naar meer* probeert te realiseren op weekend, in een dialooggroep of een tijdens een gemeenschapsontmoeting. Dankzij dit publiek worden ‘sprokkels van hoop’ zichtbaar en krijgt het *Lighthouse* gestalte.

Encounter Vlaanderen als beweging ¹⁶

Encounter Vlaanderen organiseert weekends, navormingsweekends en nawerking voor een gemeenschap waar ongeveer 650 leden maandelijks samenkomen in kleine groepen. Deze werking is ingebed in een internationale

samenwerking met andere landen in Europa en zelfs wereldwijd. De groeiende beweging had nood aan een structurele verankering. In 1977 ontstond *Marriage Encounter* als een Vereniging Zonder Winstoogmerk. De vereniging werd herdoopt in *Encounter Vlaanderen* vzw in 2005. De structuur en organisatie werden voortdurend aangepast aan de noden van de tijd. In 2020 drong een vernieuwing van de statuten zich op omwille van een veranderende wetgeving. In

2021 werd een nieuwe organisatievorm op de rails gezet. Daarmee staat de vereniging klaar om nieuwe uitdagingen aan te pakken: ondanks de corona-pandemie de publiekswerking opnieuw promoten, de gemeenschapsactiviteiten terug opstarten, en inzetten op een vitale gemeenschap die live en online werkvormen combineert en vruchtbaar probeert te zijn voor de bredere samenleving.

Verwijzingen

¹ M. Rotsaert (2021). *Ignatius. Kernthema's uit zijn spiritualiteit*. Averbode, 160 p.

² N. Sintobin (2021). *Vertrouw op je gevoel. Keuzes leren maken met Ignatius van Loyola*.

KokBoekencentrum/Lannoo, 160 p.

³ <http://www.josephcardijn.fr/>

⁴ <https://www.cfm.org/>

⁵ Ch. B. Gray (1976). Comparison of basic couples' encounters and marriage encounters. *Small Group Behavior*, Vol. 7 No. 2, 197-220

⁶ B. Brown (2013). Empathy vs sympathy,

<https://www.youtube.com/watch?v=1Ewgu369Jw>

⁷ <https://www.jesuits.org/memoriarn/gallagher-charles-a-father/>

⁸ <https://marriage-encounter.org/>

⁹ <https://wwme.org/>

¹⁰ <https://unitedmarriage.com/>

¹¹ <https://www.encountervlaanderen.be/programma-snm>

¹² S. Johnson & E. Tronick (2016). *Love sense: from infant to adult*, https://www.youtube.com/watch?v=OyCHT9AbD_Y

¹³ <https://www.encountervlaanderen.be/programma-kdz>

¹⁴ A. Grün & A. Schwarz (1995). *Und alles lassen, weil Er mich nicht lässt*. Herder, 240p.; A. Grün & A. Schwarz (2001). *Alles Loslaten Omdat Hij Mij Niet Loslaat*. Averbode, 213 p.

¹⁵ M. Leijssen (2007). *Tijd voor de ziel*. Lannoo, 231 p.

¹⁶ <https://www.encountervlaanderen.be/>